

UNIVERZITET U NOVOM SADU
FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA
KATEDRA ZA AUTOMATIKU I UPRAVLJANJE SISTEMIMA

Vremenski diskretni modeli

Modeliranje i simulacija sistema

Upravljanje, modelovanje i simulacija sistema

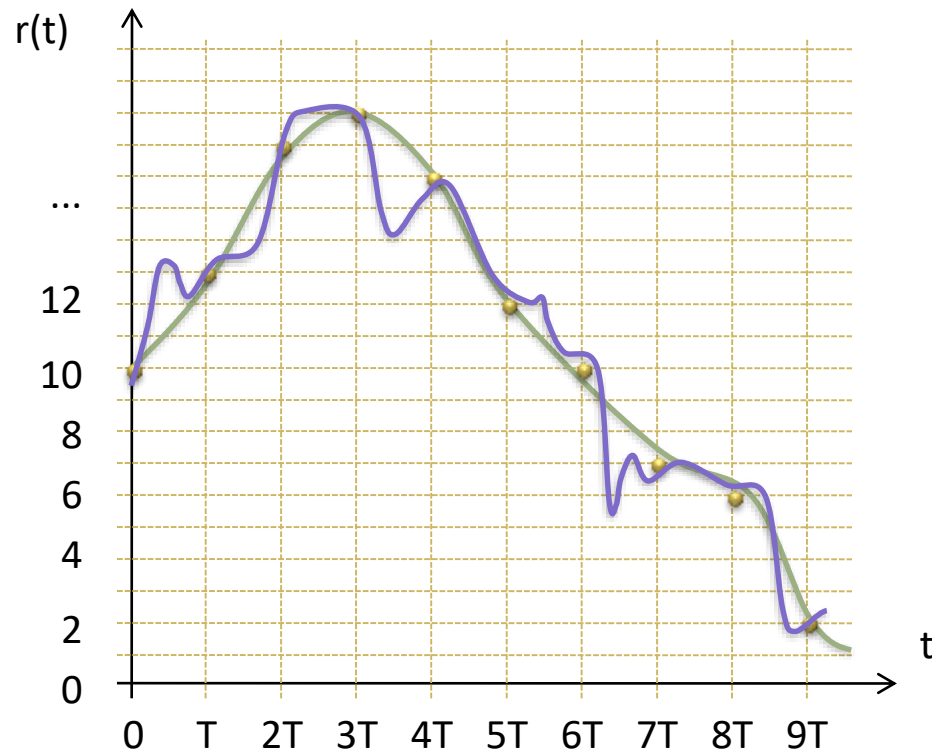
Digitalan model

- Razlozi upotrebe digitalnih modela
 - Upotreba računara (obrada)
 - Kodovanje signala
 - Prenos signala na daljinu bez smetnji
 - Vremenski multipleks
- Ovde posmatramo formiranje digitalnog (vremenski diskretnog) linearnog modela u prostoru stanja na osnovu vremenski kontinualnog linearnog modela u prostoru stanja

Kvantovanje signala

- Signali se predstavljaju brojnim vrednostima
- Signali se diskretizuju
 - Po vremenu
 - Po nivou (kvantovanje po nivou)
- Kvantovanje po vremenu vrši „odabirač“
 - Na izlazu se pojavljuje povorka impulsa (odbiraka) u trenucima odabiranja $t=kT$, $k=0,1,2,\dots$
 - Perioda odabiranja T
- Kvantovanje po nivou vrši A/D konvertor (analogno-digitalni)
 - Na izlazu se dobijaju brojne vrednosti
 - Broj nivoa (kvantova) zavisi od rezolucije A/D konvertora
 - $2^8, 2^{10}, 2^{12}, 2^{16}$
 - Mi ćemo pretpostaviti da je rezolucija A/D konvertora dovoljno velika

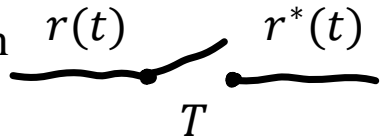
Kvantovanje signala - primer

$r^* = [10 \ 13 \ 17 \ 18 \ 16 \ 12 \ 10 \ 7 \ 6 \ 2]$

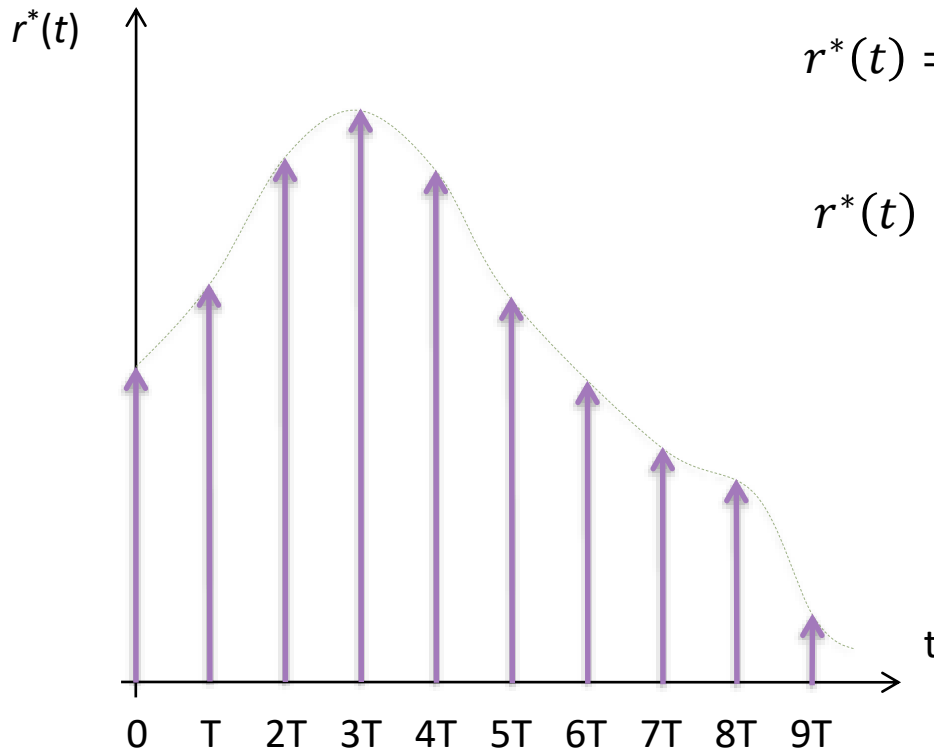
Odabirač

Kontinualan
signal

Vremenski
diskretan
signal

$$r^*(t) = \begin{cases} r(kT), & t = kT \\ 0, & t \neq kT \end{cases} \quad k = 0, 1, \dots$$

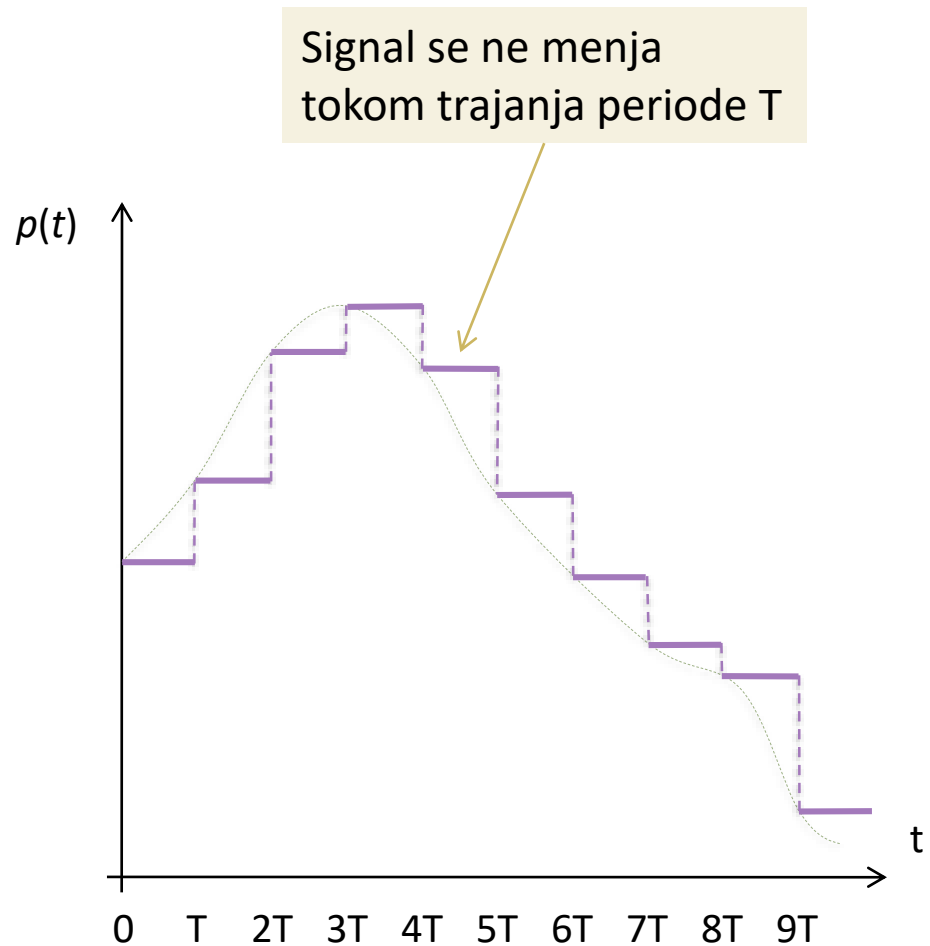
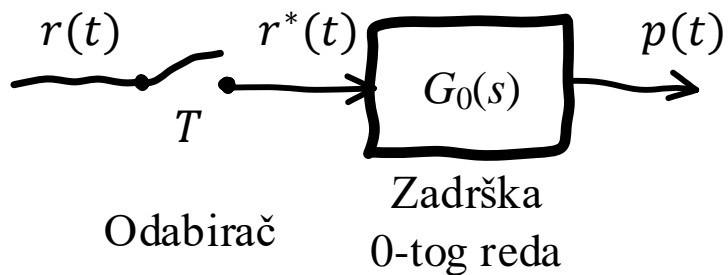

$$r^*(t) = r(kT) \cdot \delta(t - kT), \quad k = 0, 1, \dots$$

$$r^*(t) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \delta(t - kT)$$

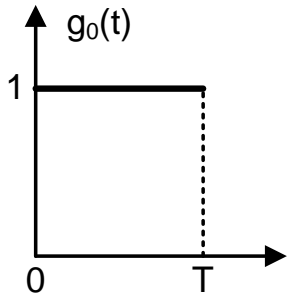
Kolo zadržke nultog reda

- Realizacija procesa odabiranja vrži i zadržku signala

Model zadržke nultog reda

Jedan odbirak:

$$g_0(t) = h(t) - h(t - T)$$

$$G_0(s) = \frac{1}{s} - \frac{e^{-sT}}{s} = \frac{1 - e^{-sT}}{s}$$

Model zadržke

Ceo diskretizovan signal:

$$p(t) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \{h(t - kT) - h(t - (k + 1)T)\} \quad / L$$

$$P(s) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \left\{ \frac{e^{-kTs}}{s} - \frac{e^{-(k+1)Ts}}{s} \right\}$$

$$P(s) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \frac{1 - e^{-sT}}{s} \cdot e^{-kTs} = \frac{1 - e^{-sT}}{s} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot e^{-kTs}$$

$$P(s) = G_0(s) \cdot R^*(s)$$

$$R^*(s) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot e^{-kTs}$$

Kompleksan lik
povorke odbiraka $r^*(t)$

Z-transformacija

- Povorka vremenski diskretizovanog signala i njegova Laplasova transformacija

$$r^*(t) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \delta(t - kT)$$

$$R^*(s) = \mathcal{L}\{r^*(t)\} = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot \mathcal{L}\{\delta(t - kT)\} = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot e^{-kTs}$$

- Smena uvodi novu kompleksnu promenljivu z

$$z = e^{sT}$$

- Z-transformacija povorke signala

$$\mathcal{Z}\{r(t)\} = \mathcal{Z}\{r^*(t)\} = R(z)$$

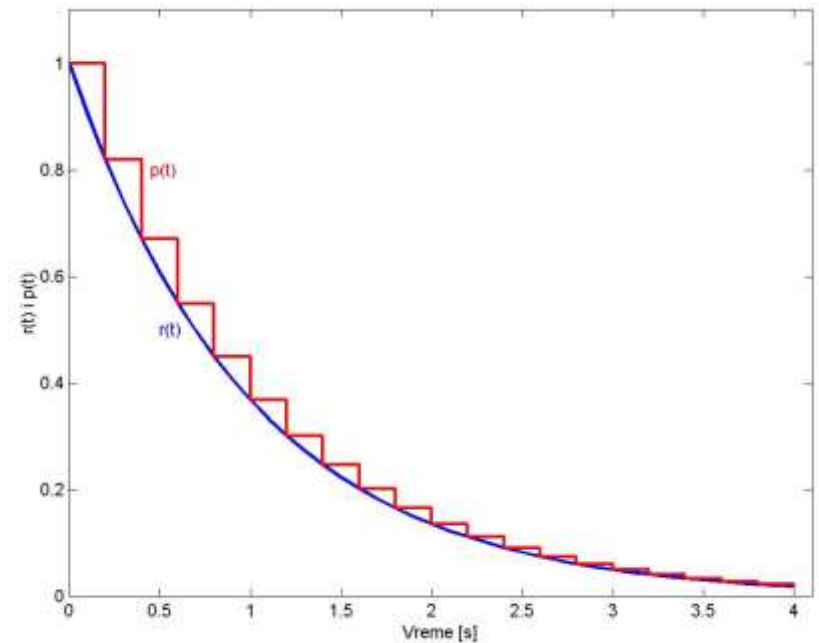
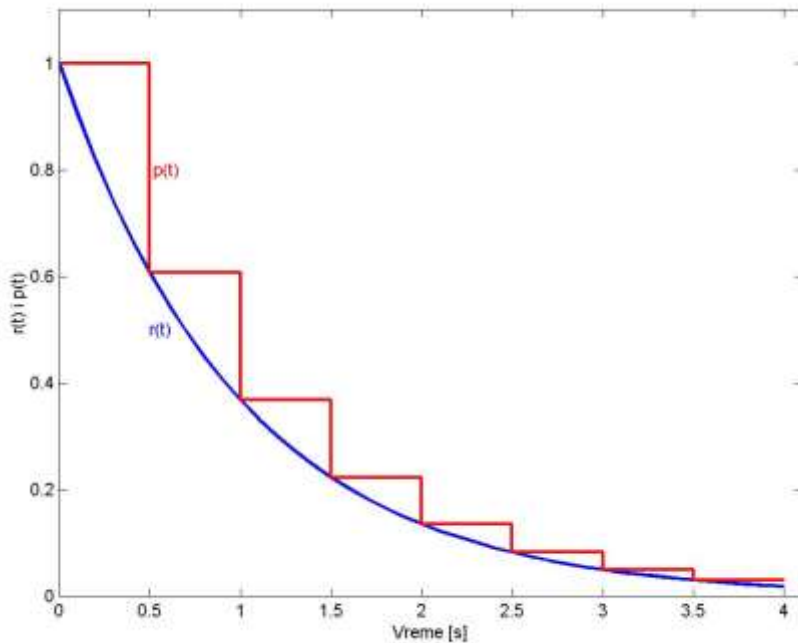
$$R(z) = \sum_{k=0}^{\infty} r(kT) \cdot z^{-k}$$

Teorema o odabiranju

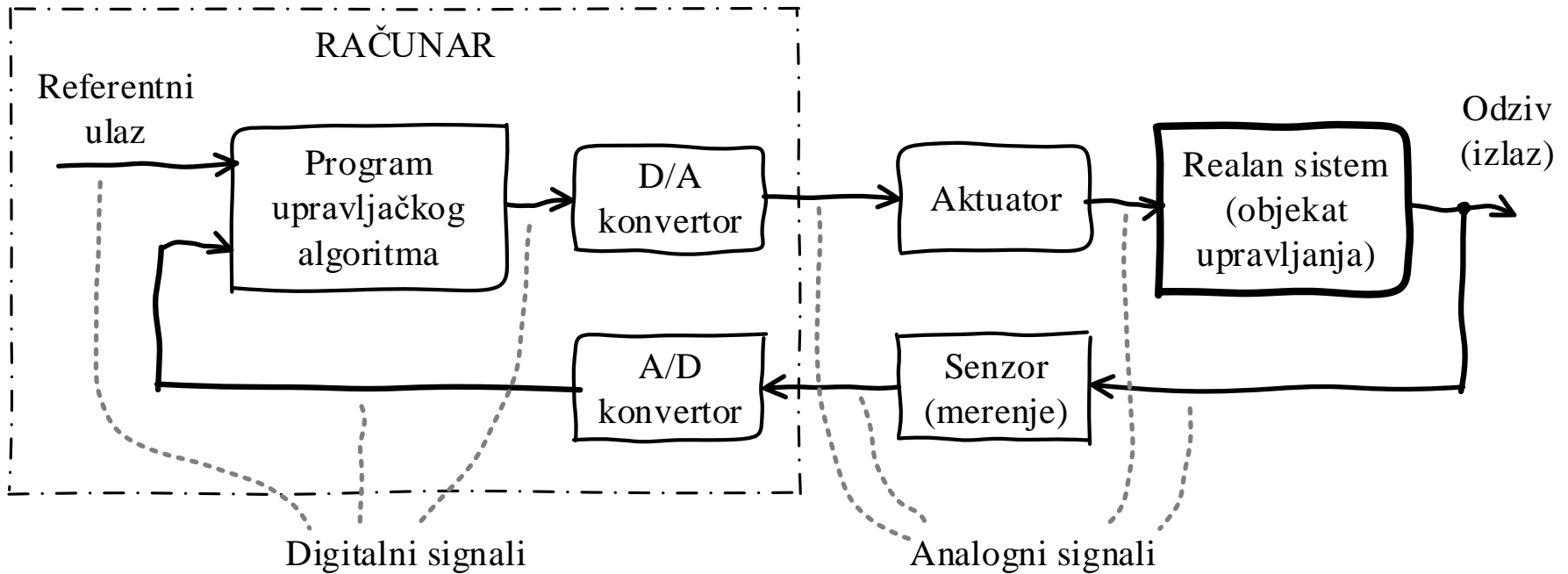
- Ako kontinualan signal $f(t)$ ne sadrži harmonike u području učestanosti $> \omega_0$ [rad/s], on se može kompletno okarakterisati vrednostima signala merenim u trenucima međusobno udaljenim za vreme $T = 0.5(2\pi/\omega_0)$.
- Teorijski: Perioda uzorkovanje signala treba da je barem 2 puta kraća od periode (prostoperiodične) komponente signala koja ima najveću učestanost
- Praktično: Perioda uzorkovanja treba da je 10-20 puta kraća

Primer odabiranja

- Primer signala odabiranog različitim periodama odabiranja
 - $T_a=0.5s$
 - $T_b=0.2s$

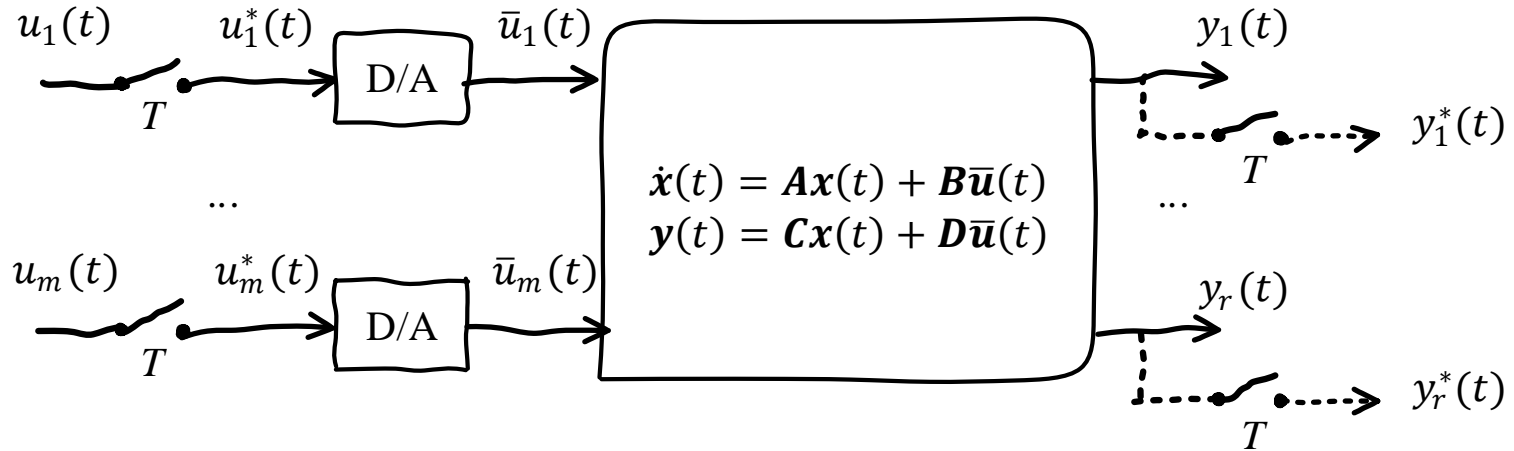

Upravljanje računarom

Odziv na diskretnu pobudu

- Tokom jedne periode T ulazi $u(t)$ su konstantni
- Izlazi sistema nas interesuju samo u trenucima odabiranja $t = kT$

$$\begin{aligned} \mathbf{x}(k+1) &= \mathbf{E} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{F} \cdot \mathbf{u}(k), & \mathbf{x}(0) &= \mathbf{x}_0 \\ \mathbf{y}(k) &= \mathbf{C} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{D} \cdot \mathbf{u}(k) \end{aligned}$$

$$k \equiv kT, \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

Linearni modeli u prostoru stanja

$$\begin{aligned}\dot{\mathbf{x}}(t) &= \mathbf{A} \cdot \mathbf{x}(t) + \mathbf{F} \cdot \mathbf{u}(t), & \mathbf{x}(0) &= \mathbf{x}_0 \\ \mathbf{y}(t) &= \mathbf{C} \cdot \mathbf{x}(t) + \mathbf{D} \cdot \mathbf{u}(t)\end{aligned}$$

← Linearan **kontinualan** matematički model u prostoru stanja

$$\begin{aligned}\mathbf{x}(k+1) &= \mathbf{E} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{F} \cdot \mathbf{u}(k), & \mathbf{x}(0) &= \mathbf{x}_0 \\ \mathbf{y}(k) &= \mathbf{C} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{D} \cdot \mathbf{u}(k)\end{aligned}$$

$$k \equiv kT, \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

← Linearan **vremenski diskretan** matematički model u prostoru stanja

Računanje diskretanog odziva

- Vrednosti promenljivih stanja u diskretnim trenucima se mogu izračunati rekurzivno na osnovu poznavanja $x(0)$ i vrednosti ulaza u svim trenucima $u(k)$, $k = 0, 1, 2, \dots$

$$x(1) = E \cdot x(0) + F \cdot u(0)$$

$$x(2) = E \cdot x(1) + F \cdot u(1)$$

$$x(k + 1) = E \cdot x(k) + F \cdot u(k)$$

Kontinualan odziv

- Posmatramo linearan matematički model u prostoru stanja

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \mathbf{A} \cdot \mathbf{x}(t) + \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(t), \quad \mathbf{x}(0) = \mathbf{x}_0 \quad (*)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{C} \cdot \mathbf{x}(t) + \mathbf{D} \cdot \mathbf{u}(t)$$

← Linearan kontinualan matematički model u prostoru stanja

- Odziv modela je

$$\mathbf{x}(t) = \Phi(t) \cdot \mathbf{x}(0) + \int_0^t \Phi(t - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau, \quad 0 \leq t \quad (**)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{C} \cdot \mathbf{x}(t) + \mathbf{D} \cdot \mathbf{u}(t)$$

gde je $\Phi(t)$ fundamentalna matrica sistema $\Phi(t) = e^{\mathbf{A}t}$

- Izvođenje:

- Nakon primene Laplasove transformacije na (*) dobija se

$$s\mathbf{X}(s) - \mathbf{x}(0) = \mathbf{A} \cdot \mathbf{X}(s) + \mathbf{B} \cdot \mathbf{U}(s)$$

$$s\mathbf{X}(s) - \mathbf{A} \cdot \mathbf{X}(s) = (s\mathbf{I} - \mathbf{A}) \cdot \mathbf{X}(s) = \mathbf{x}(0) + \mathbf{B} \cdot \mathbf{U}(s)$$

$$\mathbf{X}(s) = (s\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{x}(0) + (s\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{U}(s)$$

- Primenom inverzne Laplasove transformacije na $\mathbf{X}(s)$ dobija se (**)

$$\Phi(t) = L^{-1}\{(s\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1}\}$$

Primer računanja fundamentalne matrice

$$A = \begin{bmatrix} -3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad C = [0 \quad 5] \quad D = 0$$

$$R(s) = (sI - A)^{-1} = \begin{bmatrix} s+3 & 2 \\ -1 & s \end{bmatrix}^{-1} = \frac{1}{(s+1)(s+2)} \begin{bmatrix} s & -2 \\ 1 & s+3 \end{bmatrix}$$

$$R(s) = \begin{bmatrix} \frac{-1}{s+1} + \frac{2}{s+2} & \frac{-2}{s+1} + \frac{2}{s+2} \\ \frac{1}{s+1} + \frac{-1}{s+2} & \frac{2}{s+1} + \frac{-1}{s+2} \end{bmatrix}$$

$$\Phi(t) = L^{-1}\{R(s)\} = \begin{bmatrix} -e^{-t} + 2e^{-2t} & -2e^{-t} + 2e^{-2t} \\ e^{-t} - e^{-2t} & 2e^{-t} - e^{-2t} \end{bmatrix}$$

Vremenski diskretan odziv

- Na osnovu (**) odziv u trenutku $t=kT$ je

$$\mathbf{x}(kT) = \mathbf{\Phi}(kT) \cdot \mathbf{x}(0) + \int_0^{kT} \mathbf{\Phi}(kT - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau$$

- a u narednom trenutku $t=kT+T$ je

$$\mathbf{x}(kT + T) = \mathbf{\Phi}(kT + T) \cdot \mathbf{x}(0) + \int_0^{kT} \mathbf{\Phi}(kT + T - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau + \int_{kT}^{kT+T} \mathbf{\Phi}(kT + T - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau$$

- Na osnovu osobine $\mathbf{\Phi}(a+b) = \mathbf{\Phi}(a) \cdot \mathbf{\Phi}(b)$

$$\mathbf{x}(kT + T) = \mathbf{\Phi}(T) \cdot \left(\mathbf{\Phi}(kT) \cdot \mathbf{x}(0) + \int_0^{kT} \mathbf{\Phi}(kT - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau \right) + \int_{kT}^{kT+T} \mathbf{\Phi}(kT + T - \tau) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(\tau) d\tau$$

- period $[kT, kT+T]$ je dovoljno kratak da možemo smatrati da je $\mathbf{u}(kT)$ nepromenljivo tokom tog perioda.

$$\mathbf{x}(kT + T) = \mathbf{\Phi}(T) \cdot \mathbf{x}(kT) + \left(\int_{kT}^{kT+T} \mathbf{\Phi}(kT + T - \tau) d\tau \right) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(kT)$$

Vremenski diskretan odziv (2)

- Rešavanje se nastavlja uvođenjem smene $q = \tau - kT$

$$\int_{kT}^{kT+T} \Phi(kT + T - \tau) d\tau = \int_0^T \Phi(T - q) dq$$

i još jedna smena $y = T - q$

$$\int_0^T \Phi(T - q) dq = -\int_T^0 \Phi(y) dy = \int_0^T \Phi(y) dy$$

- Dobija se: $\mathbf{x}(kT + T) = \Phi(T) \cdot \mathbf{x}(kT) + \left(\int_0^T \Phi(t) dt \right) \cdot \mathbf{B} \cdot \mathbf{u}(kT)$
tj.

$$\mathbf{x}(k+1) = \mathbf{E} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{F} \cdot \mathbf{u}(k)$$

$$\mathbf{E} = \Phi(T)$$

$$\mathbf{F} = \left(\int_0^T \Phi(t) dt \right) \cdot \mathbf{B}$$

Primer: Linearan vremenski kontinualan matematički model u prostoru stanja

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} -3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t) + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} u(t), \quad \mathbf{x}(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
$$y(t) = [0 \quad 5] \mathbf{x}(t)$$

Matrice modela su

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{C} = [0 \quad 5], \quad \mathbf{D} = 0$$

Fundamentalna matrica

$$\Phi(t) = \begin{bmatrix} -e^{-t} + 2e^{-2t} & -2e^{-t} + 2e^{-2t} \\ e^{-t} - e^{-2t} & 2e^{-t} - e^{-2t} \end{bmatrix}$$

Vremenska diskretizacija

$$\mathbf{E}(T) = \Phi(T) = \begin{bmatrix} -e^{-T} + 2e^{-2T} & -2e^{-T} + 2e^{-2T} \\ e^{-T} - e^{-2T} & 2e^{-T} - e^{-2T} \end{bmatrix}$$
$$\mathbf{F}(T) = \left(\int_0^T \Phi(t) dt \right) \mathbf{B} = \begin{bmatrix} \int_0^T (-e^{-t} + 2e^{-2t}) dt \\ \int_0^T (e^{-t} - e^{-2t}) dt \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} e^{-T} + e^{-2T} \\ \frac{1}{2} - e^{-T} + \frac{1}{2} e^{-2T} \end{bmatrix}$$

Za $T = 0.1$ dobija se:

$$\mathbf{E} = \begin{bmatrix} 0.7326 & -0.1722 \\ 0.0861 & 0.9909 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{F} = \begin{bmatrix} 0.0861 \\ 0.0045 \end{bmatrix}$$

Linearan vremenski diskretan model u prostoru stanja

$$\mathbf{x}(k+1) = \begin{bmatrix} 0.7326 & -0.1722 \\ 0.0861 & 0.9909 \end{bmatrix} \mathbf{x}(k) + \begin{bmatrix} 0.0861 \\ 0.0045 \end{bmatrix} u(k)$$
$$y(k) = [0 \quad 5] \mathbf{x}(k)$$

Kako da izračunamo matrice E i F?

- Tražimo pogodnu transformaciju tako da model možemo opisati kao

$$\begin{aligned}\mathbf{x}(t) &= \mathbf{P} \cdot \tilde{\mathbf{x}}(t) \\ \dot{\tilde{\mathbf{x}}}(t) &= \tilde{\mathbf{A}} \cdot \tilde{\mathbf{x}}(t) + \tilde{\mathbf{B}} \cdot \mathbf{u}(t)\end{aligned}$$

- Ako je

$$\tilde{\mathbf{A}} = \begin{bmatrix} \lambda_1 & & & \mathbf{0} \\ & \lambda_2 & & \\ & & \ddots & \\ \mathbf{0} & & & \lambda_n \end{bmatrix}$$

tada je

$$e^{\tilde{\mathbf{A}}} = \begin{bmatrix} e^{\lambda_1} & & & \mathbf{0} \\ & e^{\lambda_2} & & \\ & & \ddots & \\ \mathbf{0} & & & e^{\lambda_n} \end{bmatrix}$$

- Veza sa \mathbf{A} :

$$\dot{\tilde{\mathbf{x}}}(t) = \mathbf{P}^{-1} \cdot \dot{\mathbf{x}}(t) = \underbrace{\mathbf{P}^{-1} \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{P}}_{\tilde{\mathbf{A}}} \cdot \tilde{\mathbf{x}}(t) + \underbrace{\mathbf{P}^{-1} \cdot \mathbf{B}}_{\tilde{\mathbf{B}}} \cdot \mathbf{u}(t)$$

daje

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{P} = \mathbf{P} \cdot \tilde{\mathbf{A}}$$

Svojstvene vrednosti matrice

- Rešenje jednačine

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{P} = \mathbf{P} \cdot \tilde{\mathbf{A}}$$

tj.

$$\mathbf{A} \cdot [\mathbf{p}_1 \quad \mathbf{p}_2 \quad \dots \quad \mathbf{p}_n] = [\mathbf{p}_1 \quad \mathbf{p}_2 \quad \dots \quad \mathbf{p}_n] \cdot \begin{bmatrix} \lambda_1 & & & \mathbf{0} \\ & \lambda_2 & & \\ & & \ddots & \\ \mathbf{0} & & & \lambda_n \end{bmatrix}$$

Svodi se na n relacija čijim rešavanjem ćemo dobiti \mathbf{P}

$$\mathbf{A} \cdot \mathbf{p}_i = \mathbf{p}_i \lambda_i, \quad i = 1, 2, \dots, n$$

- Prethodna jednačina se može napisati kao

$$(\mathbf{A} - \lambda_i \mathbf{I}) \cdot \mathbf{p}_i = 0, \quad i = 1, 2, \dots, n$$

i njeno netrivialno rešenje je za

$$\det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) = 0$$

λ_i su svojstvene vrednosti matrice \mathbf{A}

\mathbf{p}_i su svojstveni vektori matrice \mathbf{A}

Računanje E i F

- Kada nađemo svojstvene vrednosti i svojstvene vektore matrice A , tada možemo izračunati E i F

$$\mathbf{A} = \mathbf{P} \cdot \tilde{\mathbf{A}} \cdot \mathbf{P}^{-1}$$

- Računanje E i F:

$$\mathbf{E} = \Phi(T) = \mathbf{P} \cdot \tilde{\Phi}(T) \cdot \mathbf{P}^{-1}$$

$$\mathbf{F} = \left(\int_0^T \Phi(t) dt \right) \cdot \mathbf{B} = \left(\int_0^T \mathbf{P} \cdot \tilde{\Phi}(t) \cdot \mathbf{P}^{-1} dt \right) \cdot \mathbf{B} = \mathbf{P} \cdot \left(\int_0^T \tilde{\Phi}(t) dt \right) \cdot \mathbf{P}^{-1} \cdot \mathbf{B} = \mathbf{P} \cdot \tilde{\mathbf{A}}^{-1} \cdot (e^{\tilde{\mathbf{A}}T} - \mathbf{I}) \cdot \mathbf{P}^{-1} \cdot \mathbf{B}$$

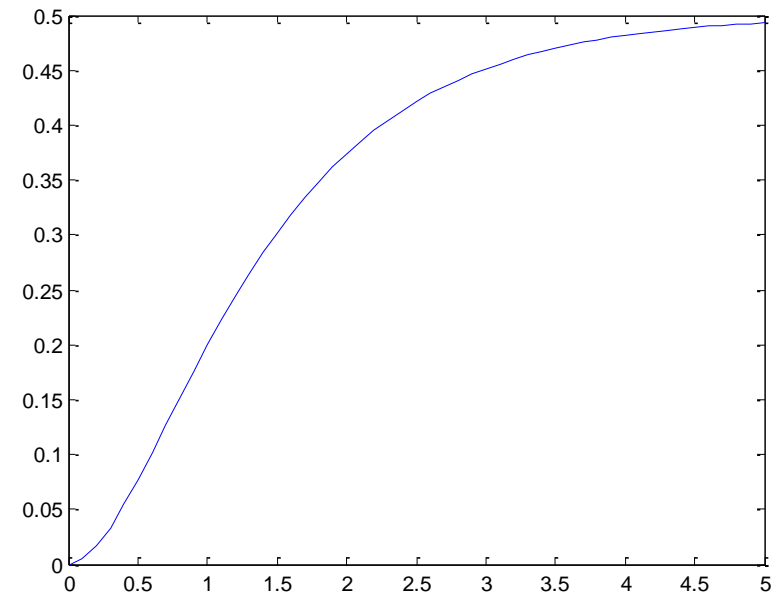
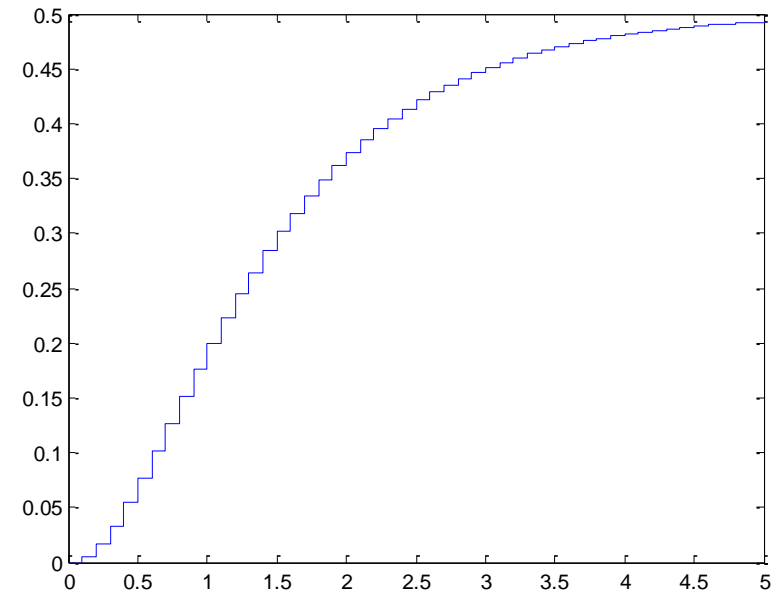
Primer 1 (1)

```
>> A = [-3 -2; 1 0];
>> B = [1; 0];
>> C = [0 1];
>> D = 0;

>> [P,lambda]=eig(A)
P =
   -0.8944    0.7071
    0.4472   -0.7071
lambda =
   -2     0
    0    -1

>> Ts = 0.1;           % perioda odabiranja
>> E = P*expm(lambda*Ts)/P
E =
    0.7326   -0.1722
    0.0861    0.9909
>> F = P/lambda*(expm(lambda*Ts)-eye(2))/P * B
F =
    0.0861
    0.0045

>> u = ones(1,5/Ts+1);
>> x(:,1) = [0;0]; % =x0
>> for k=1:length(u)-1
        x(:,k+1) = E*x(:,k) + F*u(k);
    end
>> y = C*x + D*u;
>> t = (0:length(y)-1)*Ts;
>> stairs(t,y)        % crtanje sa zadržkom
>> plot(t,y)         % ... kao da je kontinualan
```


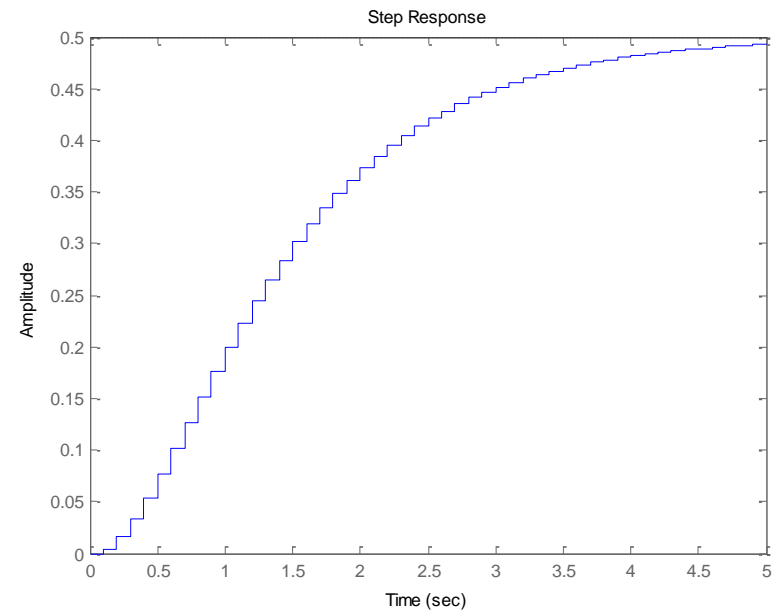
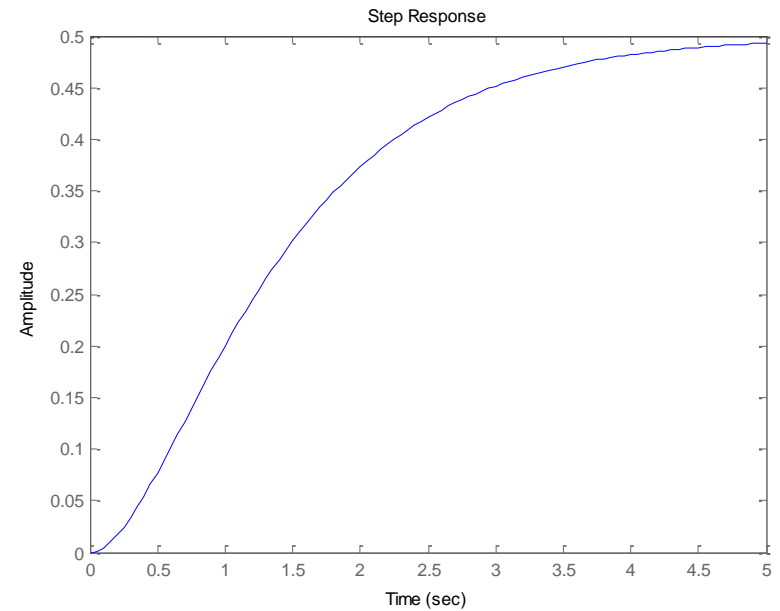
Primer 1 (2)

```
>> A = P*lambda/P % provera
A =
    -3    -2
     1     0

>> m=ss(A,B,C,D); % kont.model
>> md=c2d(m,Ts) % diskretizacija
a =
           x1      x2
x1  0.7326  -0.1722
x2  0.08611  0.9909
b =
           u1
x1  0.08611
x2  0.004528
c =
      x1  x2
y1  0    1
d =
      u1
y1  0
Sampling time: 0.1
Discrete-time model.

>> expm(A*Ts) % E=fundamentalna matrica
ans =
    0.7326  -0.1722
    0.0861  0.9909

>> step(m,5) % odziv kont.modela
>> step(md,5) % odziv diskretnog modela
```


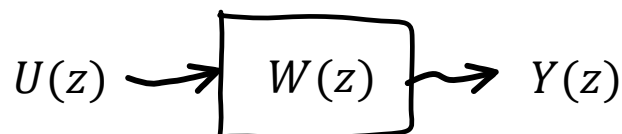
Diskretna funkcija prenosa

- Diskretna funkcija prenosa je odnos kompleksnih likova vremenski diskretizovanih signala izlaza i ulaza

$$\frac{Y(z)}{U(z)} = W(z)$$

(za nulto poč. stanje)

← Diskretna funkcija prenosa $W(z)$

- Diskretna funkcija prenosa se realizuje kao količnik polinoma po z

$$W(z) = \frac{b_m z^m + b_{m-1} z^{m-1} + \dots + b_2 z^2 + b_1 z + b_0}{z^n + a_{n-1} z^{n-1} + \dots + a_2 z^2 + a_1 z + a_0}$$

ili

$$W(z^{-1}) = z^{-(n-m)} \frac{b_m + b_{m-1} z^{-1} + \dots + b_1 z^{-(m-1)} + b_0 z^{-m}}{1 + a_{n-1} z^{-1} + \dots + a_1 z^{-(n-1)} + a_0 z^{-n}}$$

Diferencna jednačina

$$Y(z) = W(z)U(z) = \frac{B(z)}{A(z)}U(z) \Rightarrow A(z)Y(z) = B(z)U(z)$$

- U razvijenom obliku (uz: $d = n - m$)

$$\begin{aligned} & (1 + a_1z^{-1} + \dots + a_{n-1}z^{-(n-1)} + a_nz^{-n})Y(z) \\ & = z^{-d}(b_0 + b_1z^{-1} + \dots + b_{m-1}z^{-(m-1)} + b_mz^{-m})U(z) \end{aligned}$$

$$Y(z) + a_1z^{-1}Y(z) + \dots + a_nz^{-n}Y(z) = b_0z^{-d}U(z) + \dots + b_mz^{-d-m}U(z)$$

- Na osnovu osobine “pomeranje u vremenskom domenu”

$$\begin{aligned} & y(k) + a_1y(k-1) + \dots + a_ny(k-n) \\ & = b_0u(k-d) + \dots + b_mu(k-d-m) \end{aligned}$$

$$y(k) = - \sum_{i=0}^n a_i y(k-i) + \sum_{i=0}^m b_i u(k-d-i), \quad k \equiv kT, k = 0, 1, \dots$$

Diferencna
jednačina

Diskretna funkcija prenosa

- Primenimo Laplasovu transformaciju na vremenski diskretan model u prostoru stanja sa jednim ulazom i jednim izlazom

$$\mathbf{x}(k+1) = \mathbf{E} \cdot \mathbf{x}(k) + \mathbf{F} \cdot u(k) \quad / L$$

$$\mathbf{X}(s)e^{sT} = \mathbf{E} \cdot \mathbf{X}(s) + \mathbf{F} \cdot U(s)$$

- Ranije uvedena smena $z = e^{sT}$

$$z \cdot \mathbf{X}(z) = \mathbf{E} \cdot \mathbf{X}(z) + \mathbf{F} \cdot U(z)$$

$$(z\mathbf{I} - \mathbf{E}) \cdot \mathbf{X}(z) = \mathbf{F} \cdot U(z)$$

$$\mathbf{X}(z) = (z\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1} \cdot \mathbf{F} \cdot U(z)$$

- Izlaz...

$$Y(z) = \mathbf{C} \cdot \mathbf{X}(z) + \mathbf{D} \cdot U(z)$$

$$Y(z) = \mathbf{C} \cdot (z\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1} \cdot \mathbf{F} \cdot U(z) + \mathbf{D} \cdot U(z)$$

$$\frac{Y(z)}{U(z)} = W(z) = \mathbf{C} \cdot (z\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1} \cdot \mathbf{F} + \mathbf{D}$$

...

Matrice vremenski diskretnog modela su:

$$\mathbf{E} = \begin{bmatrix} 0.7326 & -0.1722 \\ 0.0861 & 0.9909 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{F} = \begin{bmatrix} 0.0861 \\ 0.0045 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{C} = [0 \quad 5], \quad \mathbf{D} = 0$$

Diskretna funkcija prenosa

$$\begin{aligned} \frac{Y(z)}{U(z)} &= W(z) = \mathbf{C}(z\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1}\mathbf{F} + \mathbf{D} \\ W(z) &= [0 \quad 5] \left(z \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0.7326 & -0.1722 \\ 0.0861 & 0.9909 \end{bmatrix} \right)^{-1} \begin{bmatrix} 0.0861 \\ 0.0045 \end{bmatrix} + 0 \\ &= [0 \quad 5] \begin{bmatrix} z - 0.7326 & 0.1722 \\ -0.0861 & z - 0.9909 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 0.0861 \\ 0.0045 \end{bmatrix} = \frac{0.02264z + 0.02049}{z^2 - 1.724z + 0.7408} \\ &= \frac{0.02264z^{-1} + 0.02049z^{-2}}{1 - 1.724z^{-1} + 0.7408z^{-2}} \end{aligned}$$

Diferencna jednačina

$$(1 - 1.724z^{-1} + 0.7408z^{-2})Y(z) = (0.02264z^{-1} + 0.02049z^{-2})U(z)$$

$$y(k) - 1.724y(k-1) + 0.7408y(k-2) = 0.02264u(k-1) + 0.02049u(k-2)$$